

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

*Traducere neoficială a variantei engleze a hotărârii,
efectuată de către asociația obștească „Juriștii pentru drepturile omului”*

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA BAIBARAC c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 31530/03)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

15 noiembrie 2005

DEFINITIVĂ

15/02/2006

*Această hotărâre va deveni definitivă în modul stabilit de articolul 44 § 2 al
Convenției. Ea poate fi subiect al revizuirii editoriale.*

În cauza Baibarac c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), întrunită în cadrul unei Camere compuse din:

Sir Nicolas BRATZA, *Președinte*,

DI J. CASADEVALL,

DI G. BONELLO,

DI R. MARUSTE,

DI S. PAVLOVSKI,

DI L. GARLICKI,

DI J. BORRERO BORRERO, *judcători*,

și dl M. O'BOYLE, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 18 octombrie 2005 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea (nr. 31530/03) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dl Victor Baibarac („reclamantul”), la 29 mai 2003.

2. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl V. Pârlog.

3. Reclamantul a pretins că neexecutarea hotărârii judecătorești din 27 septembrie 2002 a constituit o încălcare a dreptului său la accesul la o instanță, garantat de articolul 6 al Convenției și a dreptului său la protecția proprietății, garantat de articolul 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a Patra a Curții. La 8 octombrie 2003, o Cameră din cadrul acelei Secțiuni a decis să comunice Guvernului cererea. În temeiul prevederilor articolului 29 § 3 al Convenției, ea a decis să examineze fondul cererii concomitent cu admisibilitatea acesteia.

5. Atât reclamantul, cât și Guvernul au prezentat observații cu privire la admisibilitatea, fondul cererii și satisfacția echitabilă. Camera a decis, după consultarea părților, că audierea cu privire la fondul cererii nu a fost necesară.

6. La 1 noiembrie 2004, Curtea a schimbat componența Secțiunilor sale (articolul 25 § 1 al Regulamentului Curții). Această cauză a fost repartizată Secțiunii a Patra nou-constituită (articolul 52 § 1 al Regulamentului Curții).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

7. Reclamantul, dl Victor Baibarac, s-a născut în 1931 și locuiește în Edineț.

8. În 1949, autoritățile sovietice au naționalizat proprietatea părinților săi și au deportat familia sa în Siberia.

9. La 8 decembrie 1992, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 1225-XII „privind reabilitarea victimelor represiunilor politice săvârșite de regimul comunist totalitar de ocupație”. Legea a permis victimelor represiunilor sovietice să pretindă compensații pentru proprietatea lor naționalizată.

10. În 2002, reclamantul a înaintat o acțiune împotriva oficiului local al Trezoreriei cu privire la refuzul acestuia din urmă să-i plătească compensații.

11. La 27 septembrie 2002, Judecătoria sectorului Edineț a hotărât în favoarea reclamantului și a indicat Oficiului local al Trezoreriei să-i plătească compensații în mărime de 40,000 lei moldovenești (MDL) (echivalentul a 3,010 euro (EUR) la acea dată).

12. Reclamantul a obținut un titlu executoriu pe care executorul judecătoresc nu l-a executat. La o dată nespecificată, reclamantul a scris Ministerului Justiției, plângându-se de neexecutarea hotărârii din 27 septembrie 2002. Printr-o scrisoare din 7 mai 2003, Ministerul Justiției a asigurat reclamantul că s-a făcut tot posibilul pentru executarea hotărârii, dar că Oficiul local al Trezoreriei nu avea bani în contul său.

13. La 20 februarie 2004, după ce cauza a fost comunicată Guvernului, hotărârea a fost executată. Reclamantul a scris o recipisă adresată șefului Departamentului de Executare a Deciziilor Judecătorești Edineț, în care el a confirmat că a primit banii în conformitate cu hotărârea din 27 septembrie 2002 și că el nu mai avea pretenții față de debitor și față de Departamentul de executare a deciziilor judecătorești.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

14. Dreptul intern relevant a fost rezumat în hotărârea *Prodan v. Moldova*, nr. 49806/99, § 31, ECHR 2004-...

ÎN DREPT

15. Reclamantul pretinde că dreptul său ca o instanță să hotărască asupra drepturilor sale cu caracter civil a fost încălcat ca urmare a neexecutării de către autorități a hotărârii Judecătorei sectorului Edineț din 27 septembrie 2002 până la 20 februarie 2004. El s-a bazat pe articolul 6 § 1 care, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, ... de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil...”.

16. De asemenea, el a declarat că din cauza neexecutării hotărârii în favoarea sa, el nu a putut beneficia de bunurile sale, astfel, dreptul său la protecția proprietății garantat de articolul 1 Protocolul nr. 1 la Convenție a fost încălcat. Articolul 1 Protocolul nr. 1 prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor”.

I. ADMISIBILITATEA PRETENȚIILOR

17. Printr-o scrisoare din 12 martie 2004 și, ulterior, în observațiile sale cu privire la satisfacția echitabilă, Guvernul a declarat că, în recipisa eliberată de reclamant Departamentului de Executare a Deciziilor Judecătorești Edineț la 20 februarie 2004 (a se vedea paragraful 13 de mai sus), el și-a exprimat dorința de a nu mai menține cererea sa. Prin urmare, Guvernul a cerut Curții să scoată cererea de pe rolul său.

18. Reclamantul a declarat că hotărârea din 27 septembrie 2002 a fost executată de Guvern doar datorită Curții și că Guvernul nu i-a plătit nicio compensație pentru executarea întârziată a hotărârii. El a cerut prejudicii morale pentru executarea întârziată (a se vedea mai jos).

19. Curtea notează că recipisa invocată de Guvern pare să aibă o formă standard. Deși ea prevede că reclamantul nu mai are pretenții față de debitor (adică, oficiul local al Trezoreriei) sau Departamentul de Executare a Deciziilor Judecătorești Edineț, ea nu face nicio referire la cererea sa către această Curte sau la pretențiile sale față de Guvern în conformitate cu Convenția. Sugestia că reclamantul nu a avut intenția ca recipisa să ducă la retragerea cererii sale către Curte este dovedită de faptul că, la 8 iunie 2004, el a prezentat pretenția sa cu privire la satisfacția echitabilă. Curtea nu consideră că reclamantul și-a exprimat fără echivoc dorința de a nu mai menține cererea sa. Prin urmare, ea trebuie să continue examinarea cauzei (a se vedea *Scutari v. Moldova*, nr. 20864/03, §§ 17-20, 26 iulie 2005).

20. Curtea consideră că pretențiile reclamantului în temeiul articolului 6 § 1 și articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție ridică întrebări de drept care sunt suficient de serioase, încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului și că niciun alt temei pentru declararea lor inadmisibile nu a fost stabilit. Curtea, prin urmare, declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

21. Reclamantul se plânge, în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției, de neexecutarea de către autorități a hotărârii Judecătoriei sectorului Edineț din 27 septembrie 2002 până la 20 februarie 2004.

22. Guvernul a declarat că, dată fiind executarea hotărârii la 20 februarie 2004, nu a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției. Potrivit lui, hotărârea a fost executată într-un termen rezonabil.

23. Principiile generale care se aplică în cauzele de acest gen sunt prevăzute în hotărârea *Prodan v. Moldova* (citată mai sus, §§ 52-53).

24. Curtea notează că hotărârea Judecătoriei sectorului Edineț din 27 septembrie 2002 a rămas neexecutată timp de aproape șaptesprezece luni. Ea amintește că ea a constatat o violare în cauze în care perioadele de neexecutare au fost mult mai scurte decât cea din această cauză (a se vedea, spre exemplu: *Shmalko v. Ukraine*, nr. 60750/00, § 46, 20 iulie 2004). Prin urmare, ea nu poate fi de acord cu Guvernul că hotărârea din 27 septembrie 2002 a fost executată într-un termen rezonabil.

25. Prin omisiunea timp de mai mulți ani de a lua măsurile necesare pentru a executa hotărârea judecătorească irevocabilă în această cauză, autoritățile moldovenești au privat prevederile articolului 6 § 1 al Convenției de toate efectele benefice.

26. Prin urmare, a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

III. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 1 PROTOCOLUL NR. 1 LA CONVENȚIE

27. Reclamantul a susținut că neexecutarea de către autorități a hotărârii din 27 septembrie 2002 a constituit o violare a articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

28. Guvernul a declarat că el nu a încălcat în niciun fel drepturile reclamantului garantate de articolul 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

29. Curtea reiterează că o „pretenție” poate constitui un „bun” în sensul articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție, dacă ea este suficient de certă pentru a fi executorie (a se vedea *Prodan*, § 59).

30. Curtea notează că reclamantul a avut o pretenție executorie care a rezultat din hotărârea din 27 septembrie 2002. Prin urmare, rezultă că imposibilitatea reclamantului de a obține executarea hotărârii până la 20 februarie 2004 a constituit o ingerință în dreptul său la respectarea bunurilor sale, așa cum este prevăzut în prima propoziție a primului paragraf al articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

31. Prin neexecutarea hotărârii irevocabile, autoritățile naționale l-au împiedicat pe reclamant să folosească banii sau să beneficieze de ei. Guvernul nu a prezentat nicio justificare pentru această ingerință, iar Curtea consideră că lipsa fondurilor nu poate justifica o astfel de omisiune (a se vedea *Prodan*, § 61).

32. Prin urmare, a existat o violare a articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

33. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă”.

A. Prejudiciul

34. Reclamantul a pretins EUR 100,000 cu titlu de prejudiciu moral suferit ca rezultat al neexecutării hotărârii irevocabile în favoarea sa. El a susținut că neexecutarea hotărârii irevocabile pentru o perioadă lungă de timp i-a cauzat stres și neliniște. El nu a prezentat nicio pretenție cu privire la prejudiciul material sau costuri și cheltuieli.

35. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă de reclamant și a susținut că constatarea unei violări ar constitui o satisfacție echitabilă suficientă.

36. Curtea consideră că reclamantul a suferit un anumit prejudiciu moral ca rezultat al violărilor constatate, care nu poate fi compensat prin simpla constatare de către Curte a unei violări. Totuși, suma specifică pretinsă este excesivă. Făcând evaluarea sa în bază echitabilă, așa cum o cere articolul 41 al Convenției, Curtea acordă reclamantului suma de EUR 1,000.

B. Dobânda de întârziere

37. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în dependență de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște* că a existat o violare a articolului 1 Protocolul nr. 1 la Convenție;
4. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 1,000 (una mie euro) cu titlu de prejudiciu moral, care vor fi convertiți în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
5. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 15 noiembrie 2005, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Michael O'BOYLE
Grefier

Nicolas BRATZA
Președinte